

دیمو کراسی م ولاتانی ئیسلامی

له فارسییه وه: مه حمود شیرزاد

کۆمه لگا ئا سیا بیه کان و به تاییه تی کۆمه لگا کان با شوری خۆر هه لاتی ئاسیا، هه میشه ئینتما په کی به ربلایوی "دینی" یان هه بووه. دینله ژیا نی رۆژانه ی خه لکی نه و نا و چه یه دارۆ لکی گرنگی بینیه ه. نه و رۆ له ئاست و رو خساری جورا و چۆری هه یه و ئیمه نا تو انینچا و پۆشی له رۆ لی گۆ را نخو لقی نی دینله و نا و چه یه دابکه یین، ته نا نه تلێکد انه وه ی دیار ده ی گه شه و په ره گرتنی نه و نا و چه یه به بی گوید انبه تو خمی دین، لیکد انه وه یه کی نا دروسته. لپره وه نه و هه شرسته که گۆ را نکا ریبه کان ی نه و نا و چه یه به تاییه تله ده یه کان ی (۸۰ و ۹۰) زاینید ا به ره می کۆمه لیکفا کته ری دیکه شبپون. له وقو ناغه دابریکی زۆر ریخراوی نا حکومی سه ریا نهه لدا که هاوته ریبه بزوتنه وه کۆمه لایه تیبه خاوه نیپگه کان، به رده وام پرۆسه ی گه شه پیدانیا ن (له روانگی سه رمایه داریه وه) کۆنترۆ لده کرد.

نه و ریخرا و بزوتنه وانه جیا له وه ی له ژیرکاریه ری فکری دینید ابون، حه زیانله ژینگه ودا کۆکی کرد نله مافی کریکاران و به رابه ری گه زی ده کرد. لپره وه لیکد انه وه یه کی دیکه یانله باره ی به هاپیشکه و تسوکانی ئاسیادا پیشکه شه کرد، که جیا وازی له گه لقوتا بخانه ی به ها کان ی ئاسیادا هه بوو. نه و قوتا بخانه نوییه توانی کۆمه لیکپشتیوانی گه و ره ی وه ک: لی کوانیو (lee kuan yew) و ماها تیر محه ممه د (mahatir mohammad) بۆ سه رمایه داری بدۆزیته وه. هه رچه ند منپیمو انیه مه به سستی ئیوه نه وه بیته، که دینیا نگو تار ی دینی با به تیکی یه کده ست و یه کپا رچه بیته. هه مو ما نده زانینکه هه میشه دینله و نا و چه یه دابا به تیکبو وه بۆ گه نکه شه و کیشه ی زۆری له نا و چا لاکوانانی سیا سی نه و نا و چه یه دا دروست کرد وه. قسه ی مننه وه نه بوو که دینبا به تیکی نه گۆره، به لامنه زمونی

د. "چاندرا موزه فه ر" چالاکله بواری مافی مرقۆ، مامۆستانی زانکۆ له مالیزیا. چاندرا ها و کاتله گه لئه وه داله چه ندین زانکۆی مالیزیا وانه ی ده وته وه، به رپرسی نا وه ندی و تو یژی شارستانیه ته کان ی زانکۆی "مالایا" بوو. جیا له وه به رپرسیاریتی "بزوتنه وه ی نیونه ته وه یی جیهانی باش" له سه رشانبوو، که ریخرا وه یکی نا حکومه تیبه وه وه ولده دات له نیوانگوتاری دینی و داد په ره ری کۆمه لایه تی و که رامه تی مرقۆیدا، ها و سه نگیه کدر وستبکات. له سالی (۱۹۹۸) دا به هۆکاری سیا سی وازی له زانکۆ کانیهینا و دوا ی ما وه یه ک روویکرده جیهانی سیا سه ت و ئیستا جیگری حزبی دادی نه ته وه یی (keadilan) مالیزیا یه. موزه فه رله و تو یژه دا با سی رۆ لی دینله سیا سه تی با شوری خۆر هه لاتی ئاسیادا ده کات و دووره دیمه نیکله په ره گرتنی چوارچیه یه کی مودیرن و پیشکه و تو بۆ ئیسلامه سه رده می ئیستا دا پیشکه شه کات، له راستیدا ما وه یه کبوو نه و مو تو یژه سه رنجرا کیشه مه ره گپرا بوو، به لامنه وه یه که مجاره له رۆژنامه یه کدابلایوی بکه مه وه.

* با شوری خۆر هه لاتی ئاسیا نا و چه یه کی ره نگین، و ئالۆز و چالاک ی نه و سه رده مه یه. پیشنه وه ی له سالی (۱۹۹۷) دا قهیرانی ئابووری داوینی سی و لاتی مالیزی و نه ندۆنیزیا و تایله نندا بگریته، گه شه ی سه رسور هینه ری ئابووری و گۆرانکاری فه ره نگی کۆمه لایه تی له سه رئا سستی گشتی له تاییه تمه ندیه کان ی نه و نا و چه یه بوون. زۆر به ی رافه کاران ده لپنریژه ی سه رمایه گوزاری بیانی (خۆرئا وایی) له و باره دا رۆ لکی گرنگی هه بووه، به لامنیوه هه میشه له و باره دا ئا ما ژه تانه فا کته ری دیکه کرد وه، ده کریتزیاترله و په یوه ندیه دابدوین؟ چاندرا موزه فه ر: به رله هه رشتیکه بیته وه بزانیکه

ولاتانی با شورری خوره لاتی
 ئاسیاده رپرئی ته و راستییه
 که هه موودینه کانی وه:
 ئیسلام، بودیزم، هندوئیزم و
 مه سیحییه تکرانوبه
 که رهسته ویژمانجی
 سیاسی به کارهینراون. راسته
 ده کریتئامازه به هندی
 نمونه بکریتکه هه ندی
 له ده سه لاتدارانله دینوه ک
 سه رچا وه ی مه شروعییه ت
 به خشینبه ده سه لات
 که لکیانلیوه رگرتوه،
 به لامئه و با به ته روویه کی
 دیکه شی هه یه. دونمونه م
 لایه وحه زده که مئامازه یان
 پیبده مومه به سه کهم

که له ناودلی ئاینی بودیدا هه یه،
 حکومه تی ”برمه“ ی به وشپوه یه
 پینا سه کرد: دیکتا تورییه کی
 سه ربازی که ده سه لاتی
 مۆنۆپۆل کردوه ورگیه ی
 پرۆسه ی به دیمو کراسیوونی
 ولاتی داخستوهه. ”کی یی“
 به هه ستیارییه وه ده یزانی که
 خه لکی ولاته که ی به شیوه یه کی
 قوول ”بودی“ ن و دووره دیمه نی
 کلتوری ولاته شیوه یه کی
 بنه ره تی ژیرکاریگه ری
 ئامۆژگارییه کانی بودیزمدا
 ده بیت، هه ربویه شبه پشتبه ستن
 به و راستییه ده سته کربه
 خویندنه وه ی ده سه لاتی
 ”برمه“، چونکه ده یزانی ته نیا

رونتر بکه مه وه. هه موماند زانینگروویه مه سیحییه کانی
 فلپینبه چشپوه یه کمه سیحییه ت و خواناسی مه سیحی
 به شی ئه مریکای لاتینیا نخسته خزمه تخویا نتا به دژی
 حکومه ته که ی ”فریناند مارکوس“ به کاریبینن. له نیوه ی
 یه که می ده یه ی (۸۰) دارپیه رانی کلیسا له فلپینله گه ل
 خویند کاران و چالاکانانی دیکه، هه ولئاندا خویانوه ک
 ده نگی ره سه نی مه سیحییه تبنا سینن، به وشپوه یه دینیان
 کرد به که ره سه یه کبوره خنه و خویندنه وه ی به ریوه به رانی
 سیاسی ولاته که یان. لیره وه فه لسه فه و بنه ماکانی
 مه سیحییه تکار به هۆکاری وه ستاندنی مه کینه ی چه نگی
 فلپین وه یژ و شکوی سه ربازی ”مارکوس“ ی له پیشچاوی
 خه لکخست. ئیستا شئه و وینه له به رچا ومانه رزیند وه،
 که ریبه رانی کاسۆلیکی فلپینله به رامبه رچه ک و سه رنیزه ی
 سه ربزانی ده وه له تمه تالی مړوییا ندروستده کرد. ئه مکارانه
 ده ره نجا مروانگه کانی خه لکیانگوری وهیدی هیدی بیرورای
 گشتی به رامبه ربه گنده لی و بی لیا قه تی ده وه تی ”مارکوس“
 هه لو یستی نواند. له کۆتایی ئه و رووداوانه داته نانه تسه ربازه
 فلپینیه کانه رمانه کانی سه رووی خویا نبه جینه هیئا،
 چونکه ئه و کاتله وه تیگه یه نرابوونکه ئه وه ی ئه و نلییان
 ده ویتریکدی باوهری دینی خویانه وه نجامیانه ده دا.

به وشپوه یه ده تو انیتکۆمه لگا له پینا وروخاندنی ئه و
 ده سه لاته له ده وری یه ککۆبکاته وه. نمونه یه کی له و
 چه شنه مانله تایله ندیشه یه، ئه و نمونانه ده رخه ری ئه و
 راستییه نکه ریبه رانی لیژانده توانندین و کۆمه لگی دینی به
 ئاراسته یه کی پۆزه تیقدا به رن. هه ره و رووداوه ی له فلپین و
 برمه روویداله ”ئه ندۆنیزیا“ شدو و پاتبویه وه. له مولاته شدا
 پارت وره وته سیاسیه کانه ئیسلاموه ککه ره سه ته یه کبۆ
 بی با یه خکردنی ده وه له تی ”سوهارتو“ که لکیانوه رگرت و
 ده ره نجا محکومه ته که یانروخاند، به لامبه بۆ چوونی من
 که لکوه رگرتنله دینوه کئه وه وایه به سه رده می تیژی
 چاقۆدابرویت.

* ئیوه با سه له ده ره نجا مه پۆزه تیقه کانی دینکه له لایه ن
 ئازاد یخا زورپیه ره پیشکه وتوه کانه وه لیکه وتوته وه
 ده که ن، به لامه بیر تاننه چیتکه هه نو وکه له جیهانی
 ئیسلامدا کۆمه لیکنمونه هه یه که ئیسلامله لایه ندا واکه وتوه
 گنده ل و محافیزکاره کانه وه که لکی خرابی لپوه رگیاره؟
 چاندراموزه فه ر: حاشاله و راستییه ناکریت. هه ندی پارت و
 گروپی ئیسلامی له دینکه لکی خرابیا نو ه رگرتوه.
 میژووی ئیسلاملیوا نلیوه له مللانی و کیشه ی گه و ره.
 له و سه رده مه شدائنه وه حه قیقه ته که هه ندی ده وه له تی
 گنده ل، بۆ ئه وه ی له ده سه لاتد ابمیننه وه یاری به کارتی
 ئیسلامده که ن. زۆربه ی ریبه ره ئیسلامیه کانه ولده ده نله
 ئیسلامبۆ پیکانی ئاما نجه کانی خویانکه لکوه رگرن، بۆ
 نمونه ئه نو ه رسا داتله میسرزو الفکاره لی بوتۆ
 له پاکستا نزه نرالزیا الحقله پاکستا نسه ره نگ
 قه زافی له لیبیا زه نرال سوهارتوله ئه ندۆنیزیا له و

که سانه ن . هه ندی له ونمونا نه هه زۆر ئه زمونیکى ناشیرین، بۆ نمونه کاتى له بو تو پرۆژه ی به نا و بانگى به ئیسلامی کردنى پا کستانى پیشکه شکر د ، خۆی هیچیکه به کی جه ما وه رى نه ما بو . دواى ئه و کاتى زیا ئه له قله کۆده تاي (۱۹۷۷) داده سه لاتى به ده سه وه گرت ، ئه و پرۆژه ی به ئیسلامی کرد نه خیراییه کی زیاترى به خۆیه وه بینى ، به لامهۆ کارى راسته قینه ئه وه بو و که له وریگه یه وه تووید و به ره کی بچین و به مشیوه یه پا کستانى به کانتو و شى قه یرا نیکه ن . هیچکا مله وه ولا نه نه بوونه هۆی ئه وه ی ده وه له تیکى ئیسلامى داد په ره وه رد ابمه زریت . له هه ندی حاله تى دیکه داله ئیسلاموه ک پاساوده رى په ره پیدانى سه رمایه دارى که لکه ره گیرا وه ، بۆ نمونه د . ما هاتیر محه ممه د له مالیزیا له ئیسلاموه ک به شیکله ره و شتى کارى سه رمایه دارى که لکی وه رگرت .

* به لامزۆر به ی ئه وه ولا نه شکستیان خوارد ، چونکه حکومه ته کانیاهه گنده ل بوونیا سته مکار ، به بۆ چو ونى ئیوه مه رجه کانی پیکهینانى قوتا بخانه یه کی پیشکه و تو وى ئیسلامى چین ؟ ئایا شتىکى له مچه شنه ده کریت ؟

چاندراموزه فه ر: منگومانم له وه نییه که ده تو انینخو یند نه وه یه کی نوئى و پیشکه و تو ومانبۆ ئیسلام هه بیئ ، ده کریتئا ما ژه به کۆمه لیک نمونه بکه ین و سه یریکى هه ندی له قۆناغه کانی حکومه تى عه بباسییه کان ، ئه مه وییه ن و عوسمانى یان ئیمپراتۆریه تى موسلمانانله ئه نده لۆس بکه ین . بۆ ئه وه ی له مسه رده مه دا خو یند نه وه ی له مچه شنه له ئیسلام سه رکه ویت ، ده بیئتئ و دینه خۆی له گه لوا قیعی ها و چه رخبگو نجینیت و ته نیا له سه ره تى رابرد وودانه سوتیین . بۆ گه یشتنه خو یند نه وه یه کی له و چه شنه به ره له هه ر شتىکله جیها نی

ئىسلامىد اپۆ یستمانه کلتو وریکی سیاسى تا پبه تهه یه که نه کهه ره به درووشم ، به لکه به کرده وه ریزله مرۆف بگریئ ، لیره وه بارودۆخى دیموکراتیک پیویسته بۆ ریزگرتنله مرۆف . له کۆمه لگا ئیسلامیه کانداسو و که هه ولێک له پینا و دیموکراسیداده بیندریت ، به لام هیچده وه له تیکى ئیسلامىدیموکرات بوونى نییه . ته نانه تهه ندی و لا تى وه که ره بستان و ئه فغانستانله سه ر بنه ما ی ئه وه ی به روا له تئیسلا مین دژایه تیکى ئایدۆلۆژیا نه ی دیموکراسى ده که ن . گرنگنه وه یه که هیچیه کله و ولاتانه ناتواننیا ساویکبۆ هه لپه سیراوى دیموکراسى له ولاته کانیاندا بیئنه وه . لیره وه ئه و ولاتانه ی به وشى وه یه نه به کرده وه خزمه تبه که سانى وه کوو هانتیگنۆنده که ن ، که پینا نوایه ئیسلامببه تیکى توندوتیژوسته مکاره و ناتوانیئله گه لئیرا ده ی گشتیداخۆی بگو نجینیت . جیاله وه شنه و ولاتانه له بنه ره تدا ناتواننله وه شتىبگه ن که ره نگه ئیسلامدیموکراتیکبیت و له گه له مو و جۆره کانی ده سه لاتی سته مکارانه دژایه تى هه بیئ . له سه ر ئه و بنه ما یه هه ندی له و ولاتانه ی به روا له تئیسلا مین ، ره نگه بتوا ننله ریگه ی هه ندی به لگاندنى به روا له ت ئیسلامى ریگه له په رگرتنى دیموکراسى له ولاته کانیاندا بگرن ، به لام ده رئه نجام ئیسلام و گو تارى ئیسلامى سیاسى ده توانیئده سه لاته کانیانبروخینیت .

* ئیوه پیئانوا یه که چه ندىن سه ده یه ئیسلامه و لا تانى ئیسلامى بۆ ته که ره سته یه کبۆ ره وایدان یا نلیسه ند نه وه ی مه شرو عییه ت له حکومه ته کان ، به لامه ره وه ک ده بینینئا ئیستا به شیکى گه ره له جیها نی ئیسلامى پینى نه نا وه ته نا و که ش وه وایه کی دیموکراتیکه وه ، به بۆ چوونى ئیوه بۆ چى دیموکراسى له ولاتانى ئیسلامىدیموکراسى کۆسپه کانی سه ر ریگه ی ئیسلامى

مه ده نى چین ؟

چاندراموزه فه ر: ئه وه ی که بۆ چى دیموکراسى له زۆر به ی ولاتانى ئیسلامى جینا که ویت ؟ با به تیکى زۆرئا لۆزه . حاشاله وه نا کریت زۆر به ی ولاتانى ئیسلامى له هه ژارییه کی تر سنا کدا ده ژین ، ئه مه شیه کیکه له کۆسپه کانى سه ر ریگه ی دیموکراسییه ته ، به لام له گه لئه وه شدا هه ژارى نه بو وه ته هۆی ئه وه ی خه لکدا وای ما فى دیموکراتیکى خۆیاننه که ن ، بۆ نمونه خه لکی هه ژارى هیندوستان . هۆکاریکى دیکه که بو وه ته خۆره ی ولاتانى ئیسلامى ، نه بوونى چینى ما منا وه نده که هه لگرى په ره رده یه کی دروست بیئ وتیگه یشتنى کۆمه لایه تى هه بیئ ، به شیه وه یه ککه بتوا نینتیشبۆ دامه زراندنى بنه ما کانى دیموکراسى بکات و بتوا نینتد اکۆکیا نلیکات ، هه رچه ندکه بوونى چینیکى ما منا وه ندی به هیز و خو یند ه واره ته نیا ، ناتوانیت گه ره نتى دیموکراسییه تییئ ، بۆ نمونه ئه زموننه که ی سه نگا پور ئه و بۆ چوونه پشترا سته کات . له و ولاته دا چینیکى ما منا وه ندی به ربلاو بوونى هیه ، به لامه ره ئه و چینه به سانایى ئیز نه حکومه ته ده ات به هه رشیه وه یه ککه حه زى لیبیئ ده ستله کاروبارى ئا بوورى و بازرگانى ولاتدا وه ریدات . پیده چیتئ ه وه ی پیو یستبیتچینیکى ما منا وه ندی به هیز بیئ ، که بتوا نینله سه ر پیى خۆی بو ه ستیت ، چینیکه پا شکۆ و گو یرایه لى حکومه ته کانه بیئ ، به لکه پسیۆر و بازرگان و روونا کبیره کانی به بى هیچترس ونیگه رانییه کله ده وه له ت بتواننله سیاسه ته گشتییه کاندابه شدارو خوا وه نه له یوستین . ئه وه هه مان ئه وشته یه که له ولاتانى ئیسلامىدیموکراسى ، یه کیکله هۆکاره کانی ده گه ریته وه بۆ با لاده ستى پیا وان و بژارده سته مکاره ده سه لاتداره کانیان ، که زۆر به یانسه ر کرده ی سه ربا زین .

هه ند ئىكيا نخه لكى ئاساين ، به لامزور
 حه زيانله وه يه هه مو وشته كانيا نله
 ژيرده سىدا بئيت . ئه وده سه لاتدارانه
 هه ندى جا ربؤ ئه وه ي بتواننپا سا و
 بؤ پيو يستبو ونى خو يا نبينه وه
 ديموكراسى ده به نه ژيرپرسيا ره وه .
 بؤ نموونه ده لئند ديموكراسى به ره مى
 خوړنا و ايه وله ولاتانى ئيسلاميداشوينى
 نابيته وه . ئه وهو كار ره كو سپيكي ،
 ديكه ي سه ريگه ي ديموكراسيه ته
 له ولاتانه دا ، شتيكى سه يرنييه كه
 حكومه ته سته مكاره كانهه ميشه
 به ناوى ئيسلامه وه روخسار يكي
 عه قلانى له خو يا ننيشاند هه ن ، به لام
 سته مكارى سىسى هه رله سه رتاي
 ئيسلامه وه (50) سال دواى مه رگى
 پيغه مبه رله ناو ئيسلاميه كان وبه ناوى
 ئيسلامه وه ده ستي پيكرد .

* منپيمو ايه نابيته و بواره داته نيا
 ولاتانى ئيسلامى سه ركؤ نه بكرين ،
 ته نانه تله ليكو لينه وه يه كدا كه
 دامه زراوه نا حكومه تيه كه ي ئيوه
 ئه نجامى داوه زؤربه ي كه م و كورپى و
 نادادپه روه ريه كانى ولاتانى
 ئيسلامى گه راند وه ته وه بؤ بارودوخى
 نيو نه ته وه يى ، ئه گه رده كر يتله سه ر
 ره هه نده نيو نه ته وه ييه كانى ئه و
 بابته شه هه ندى بدوين ؟

چاندراموزه فهر : ئه وه راسته ،
 گوما نله وه داننيه بؤ هه لسه نگاندى
 گير وگرفتى ولاتانى ئيسلامى ده بئيتله
 روانگه يه كى ديكه شكه لكوه ربگيريت ،
 ئه ويشروانگه جيهاننيه . ئه گه رنه مړو
 له ولاتانى ئيسلاميداشتيكبه ناوى
 ديموكراسى ومافى مړو قبوونى نيه ، به
 ته نيا ده سه لاتدارانى ئه ولاتانه تا وانبار
 نين ، هه رچه ندى كه به شتيكى زؤرى
 ئه وتاوانه يانده كه ويته سه رشان ،
 چونكه له ترسى به رژه وه ندى بيه كانى
 خو يا نهه رگيز ريگه يانبه ديموكراسى
 نه داوه ، به لامله گه لكؤى ئه وانه شدا
 ئه وانديكه ي جيهانيشله و پړوسه
 ئالوزه دابه شدان . بؤ نموونه كو مپانيا و

دامه زراوه جوراوجؤره فره ره گه زه كان ،
 هاو كار يكي زؤرى حكومه ته سته مكاره
 ئيسلاميه كانيا نكرده وه ، له پينا و
 ئه وه دانه وده سه لاتانه با شتر بتوانن
 كؤمه لگاي خو يا نسه ركوتبكه ن .
 بارودوخى مافى مړو قله زؤربه ي
 ولاتانى ئيسلاميدازؤرخرابه ، به لام
 ديسا نيشخوړنا و ايهه كانچا و پو شيان
 ليد ه كه ن ودر يژه به هاو كار يكرد نيا ن
 ده دن . خوړنا و او كو مپانيا كانهه رگيز
 پړوگراميكيانسه باره تبه ديموكراسى
 به ولاتانى ئيسلامى نه داوه ، هه ربؤيه
 هه ركاتيكله هه رولا تيكي ئيسلامى بؤ
 ماوه يه كى كورتنيزاميكى ديموكراتيك
 هاتبيته ئاراهه ، بؤ نموونه حكومه تى
 موسى ديقله ئيران و ئيسلامگه راکانى
 توركيا و ئجه زاير ، جيا له وه ي خه لك
 ده سه لاتداره گه نده له كانى خو يا ن
 سه ركؤ نه كرد وه خوړنا و ايهه كانيشيان
 بردوه ته ژيرپرسيا ره وه .

* به پيى قسه كانى ئيوه ريفؤرمى
 ديموكراتيكله ولاتانى ئيسلاميدا
 ريگه يه كى دژوارى له به رده مه ، هه روه ك
 ئيوه ده لئنه گه رولا تانى ئيسلامى تا
 ئيستاشله ژيرده سه لاتى هيزه
 نامه شروع ناوخويى وده ره كيهه كاندا
 بن ، به چشپوه يه كده كر يتيهوا مان
 به سه ره له دانى قوتا بخانه يه كى نوئى و
 پيشكه و تووى ئيسلامى هه بئيت ؟
 ئايا بزوتنه وه ي ريفؤرمى ئيسلامى
 گه يشتوه ته كؤتايى هيله كه وه يچ
 ريگه يه كى جيا له بنه ره تخوازى له
 جؤرى تاليبانله به رده مدانه ماوه ؟

چاندراموزه فهر : پرپه دلئا واته خوازم
 وانه بئيت ، هه رچه ندهه موونيشانه كان
 ده رخره ي ئه وه نكه ئيستا واننيه .
 پړوسه ي به جيهانى بوونله لايه ك
 بووه ته هؤى په ره گرتن و ريفؤرمه سه ر
 ئاستى جيهان وله لايه كى ديكه شه وه
 رؤلى نيگه تيفى هه بووه .

به جيهانى بوونله لايه ك بووه ته
 هؤى ئه وه ي ولاته پيشكه و تووه كان
 سه رچاوه سروسشتيه كانى ولاتانى هه ژار

تالان بكنه وله لايه كى ديكه شه وه
 پيكها ته ي نه ريتى په يوه ندى بيه كانى
 گؤريوه ، هه رنه ومه سه له يه قه يرانى
 ولاتانى ئيسلامى ئالوزتر كرده وه . له
 ئيستا دانه وه يه كى نوئى له نوسه رو
 رونا كبرى پيشكه تنخوازله ولاتانى
 ئيسلاميدا سه ريانهه لداوه وله هه ولى
 پيكهينا نى گؤرانكاريدان . يه كيك
 له ده رنه نجامه كانى ئه وگؤرانه بؤ
 نموونه گرو و پيكي به رچا وله ژنانى
 رونا كبرى موسلمانله به رامبه رفتواى
 پيشه و ايانى دؤگمى ئايينى ده وستن و
 به پرسيا ره كانيا نتووشى قه يرانيان
 ده كه ن ، به لامئه وه به وما نايه نيه ،
 كه ئه وچه ننگه كؤتايى پيها تووه . له
 ولاتانى ئيسلاميدا تا ئيستا شخه لكانى
 دواكه تووى خاوه نپيگه ي كؤمه لايه تى
 زؤرن و كار يگه ريانزؤره . ليره وه دواين
 وته ي مننه وه يه كه ئيسلامتا ئيستا ش
 واقيعيه تيكي زيندو وچالاكه و بؤ زياتر
 له يه كميليا رد موسلمانپيوه رى
 چا كه وخرابه يه . قه يرانى سه ره كى
 موسلمانانى ئه مسه رده مه ئه وه يه ، كه
 بتواننيسه لمينكه ئيسلامده توائيت
 بارودوخيكه بئيتله ئاراهه ، كه بئيتله
 هؤى سه ره له دانى كؤمه لگايه كى نازاد و
 خوړاگر ، كه بتوانيتجيا وازيبه كان
 قبولبكات . ليره وه وله وسه رده مه دا
 ئه وه ي كه بؤ ئيسلامه هه مووشتيكى
 ديكه پيو يست وگرنكتره ئه وه يه ، كه
 ئيشله سه ركلتورى پرشه نكدارى
 كه رامه تى ئينسانى بكات .

سه رچاوه :

for Intreelingious
 DIALOGUE